

Редакція:

21.05.1991

ДИРЕКТИВА РАДИ

91/271/ЄЕС від 21 травня 1991 року

стосовно очистки стічних вод міст

РАДА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СПІВТОВАРИСТВА

Поважаючи Договір про утворення Європейського Економічного Співтовариства, і зокрема статтю 130s цього Договору,

Поважаючи пропозицію Комісії,

Поважаючи думку Європейського Парламенту,

Поважаючи думку Комітету з Економічних та Соціальних Питань,

Беручи до уваги те, що згідно з Резолюцією Ради про захист Північного моря та стосовно інших водойм на території Співтовариства від 28 червня 1988 року Комісія мала подати пропозиції стосовно заходів з очистки стічних вод міст, яких потрібно вжити на рівні Співтовариства;

Беручи до уваги те, що забруднення внаслідок недостатньої очистки стічних вод в одній з країн - членів Співтовариства часто впливає на якість води в інших країнах - членах Співтовариства; беручи до уваги те, що відповідно до Статті 130r, вжиття заходів на рівні Співтовариства є необхідним;

Беручи до уваги загальну необхідність вторинної очистки стічних вод міст заради уникнення згубного впливу недостатньо очищених стічних вод міст на навколишнє середовище;

Беручи до уваги необхідність встановлення більш жорстких вимог до очистки стічних вод в уразливих регіонах; беручи до уваги те, що в деяких менш уразливих регіонах первинну очистку стічних вод можна вважати достатньою;

Беручи до уваги те, що промислові стічні води, які надходять в системи каналізації стічних вод, а також скид стічних вод і вивезення осадів з підприємств з очистки стічних вод міст повинні підпадати під загальні правила та норми та/або спеціальні ліцензії;

Беручи до уваги те, що промислові стоки деяких галузей промисловості, що піддаються біологічному розкладанню, і які перед скидом у водойми не потрапляють на підприємства з очистки стічних вод, повинні відповідати певним вимогам;

Беручи до уваги те, що повернення в оборот осадів, які утворюються при очистці стічних вод, повинно заохочуватися; беручи до уваги те, що скид осадів в поверхневі водойми слід поступово припинити;

Беручи до уваги необхідність моніторингу очисних підприємств, водойм, в які скидаються стоки, та подальшого використання осадів заради гарантування відсутності згубного впливу скиду стічних вод на навколишнє середовище;

Беручи до уваги важливість забезпечення громадськості інформацією щодо обробки стічних вод та осадів у формі періодичних звітів;

Беручи до уваги те, що країни - члени Співтовариства повинні виробити та представити Комісії національні програми з впровадження цієї Директиви;

Беручи до уваги необхідність створення Комітету, який надаватиме допомогу Комісії з питань впровадження цієї Директиви та її адаптації до науково-технічного прогресу,

ПРИЙНЯЛА ЦЮ ДИРЕКТИВУ:

Стаття 1

Ця Директива стосується питань каналізації, очистки та скиду стічних вод міст, а також очистки та скиду стічних вод певних галузей промисловості.

Метою Директиви є захист навколишнього середовища від згубного впливу вищевказаних скидів стічних вод.

Стаття 2

Терміни і означення, використані в цій Директиві, мають таке значення:

1. Стічні води міст: непромислові стічні води або суміш непромислових і промислових стічних вод і/або дощових вод;
2. Непромислові стічні води: стічні води житлових поселень і комунальних підприємств, основним джерелом яких є діяльність людського організму та

домогосподарств;

3. Промислові стічні води: будь-які стічні води, які скидаються з суб'єктів власності, що використовуються для торгівлі або виробництва, і які не є непромисловими відходами або дощовими водами.

4. Агломерація: регіон, в якому концентрація населення та/або економічної діяльності є достатньою для каналізації стічних вод і переправки їх до підприємства з обробки стічних вод або місця їх остаточного скиду;

5. Система каналізації: система труб, яка використовується для збору та транспортування стічних вод;

6. 1 е.н. (еквівалент населення): поступлення зі стоками органічних речовин, які піддаються біохімічному розкладанню, з п'ятиденною біохімічною потребою в кисні (БПК₅) в 60 грам кисню на день;

7. Первинна очистка: очистка стічних вод міст за допомогою фізичних та/або хімічних процесів, включаючи осідання завислих частинок твердих речовин, або інших процесів, після яких БПК₅ в стічних водах зменшується щонайменше на 20%, а кількість завислих частинок твердих речовин зменшується щонайменше на 50%.

8. Вторинна очистка: очистка стічних вод міст за допомогою процесу, що як правило включає біологічну очистку з вторинним осіданням, або інших процесів, які забезпечують додержання вимог, вказаних в Таблиці 1 Додатку I;

9. Достатня очистка: очистка стічних вод міст за допомогою будь-якого процесу та/або системи скиду, після якої в водоймі, в яку ці води скидаються після очистки, забезпечується дотримання відповідних стандартів якості води і умов, передбачених цією та іншими Директивами Співтовариства;

10. Осад: залишковий осад, очищений чи неочищений, з підприємств з очистки стічних вод міст;

11. Євтрофікація: збагачення води поживними речовинами, особливо сполуками азоту та/або фосфору, що призводить до прискореного росту водоростей та вищих форм рослинного життя і небажаного порушення балансу організмів у воді, а також до зниження її якості;

12. Естуарій: перехідна зона в гирлі ріки між прісною водою та прибережними морськими водами. Визначення країнами - членами Співтовариства зовнішніх (в напрямку до моря) меж естуаріїв є частиною програми з впровадження цієї Директиви у відповідності з умовами статті 17 (1) та (2);

13. Прибережні води: води, які знаходяться за межами нижньої точки відпливу або зовнішніх меж естуарію.

Стаття 3

1. Країни - члени Співтовариства повинні забезпечити всі агломерації системами каналізації стічних вод,

- до 31 грудня 2000 року - агломерації з еквівалентом населення (е.н.) більшим за 15 000, та

- до 31 грудня 2005 року - агломерації з е.н. від 2 000 до 15 000.

Що стосується скидів стічних вод міст у водойми, які вважаються "уразливими зонами" за визначенням, наведеним в Статті 5, країни - члени Співтовариства забезпечують системами каналізації до 31 грудня 1998 року агломерації з е.н. більшим за 10 000.

Якщо створення системи каналізації не виправдовує себе через те, що її впровадження не принесе користі для навколишнього середовища або пов'язане з надмірними витратами, повинні використовуватися індивідуальні або інші відповідні системи, які забезпечують такий самий рівень захисту навколишнього середовища.

2. Системи каналізації, описані в параграфі 1, повинні відповідати вимогам Додатку I (А). Ці вимоги можуть бути змінені відповідно до процедури, описаної в Статті 18.

Стаття 4

1. Країни - члени Співтовариства повинні забезпечити вторинну або еквівалентну їй очистку стічних вод міст, які потрапляють в системи каналізації в такі строки:

- до 31 грудня 2000 року - для всіх стоків агломерацій з е.н. більшим за 15 000,

- до 31 грудня 2005 року - для всіх стоків агломерацій з е.н. від 10 000 до 15 000,

- до 31 грудня 2005 року - для стоків, які скидаються в прісноводні водойми та естуарії з агломерацій з е.н. від 2 000 до 10 000.

2. Очистка стічних вод міст, які скидаються у водойми, розташовані у високогірних регіонах (понад 1500 метрів над рівнем моря), застосування ефективної біологічної очистки в яких пов'язане з певними труднощами через низькі температури, може проводитися без чіткого дотримання вимог параграфу 1 за умови наявності висновку детального дослідження про відсутність згубного впливу цих стоків на навколишнє середовище.

3. Стоки, які скидаються з підприємств з очистки стічних вод міст, описаних в параграфах 1 та 2, повинні відповідати вимогам, описаним в Додатку I. Ці вимоги можуть бути змінені відповідно до процедури, яка описана в Статті 18.

4. Вміст в стоках органічних речовин, виражений в е.н., повинен обчислюватися виходячи з максимального середнього за тиждень вмісту органічних речовин в стоках, що поступають на очисні споруди протягом року, не враховуючи особливих ситуацій, наприклад, таких, що виникають внаслідок сильних дощів.

Стаття 5

1. Для виконання завдань, поставлених в параграфі 2, країни - члени Співтовариства повинні до 31 грудня 1993 року визначити уразливі регіони відповідно до критеріїв, описаних в Додатку II.

2. Країни - члени Співтовариства повинні гарантувати, що до 31 грудня 1998 року стічні води міст, які надходять до систем каналізації з агломерацій з е.н. понад 10 000, будуть перед скидом в уразливих регіонах піддаватися більш ретельній обробці, ніж описано в Статті 4.

3. Стоки, які скидатимуться з очисних підприємств, описаних в параграфі 2, повинні відповідати вимогам, описаним в Додатку I B. Ці вимоги можуть бути змінені відповідно до процедури, яка описана в Статті 18.

4. Як альтернатива, вимоги, визначені в параграфах 2 та 3, можуть не застосовуватися до окремих очисних споруд, розташованих в уразливих регіонах, якщо можна показати, що вилучення органічних речовин зі всіх стоків, які надходять на всі очисні підприємства даного регіону складає як мінімум 75% по повному фосфору та принаймні 75% по повному азоту.

5. Стоки, які скидаються з очисних споруд, розташованих на відповідних водозбірних територіях уразливих регіонів і які дають вклад у забруднення цих регіонів, підпадатимуть під вимоги параграфів 2, 3 та 4.

Якщо водозбірна територія розташована повністю чи частково на території іншої країни - члена Співтовариства, то застосовується Стаття 9.

6. Країни - члени Співтовариства повинні не рідше ніж один раз на чотири роки поновлювати перелік уразливих регіонів.

7. Країни - члени Співтовариства повинні в семирічний термін після того, як регіон буде визнано уразливим внаслідок перегляду відповідно до параграфу 6, забезпечити в ньому виконання вищевказаних вимог.

8. Країна -член Співтовариства не повинна визначати уразливі регіони, якщо на всій її території забезпечується очистка стічних вод з дотриманням вимог, описаних в параграфах 2, 3 та 4.

Стаття 6

1. Для виконання завдань, поставлених в параграфі 2, країни - члени Співтовариства можуть до 31 грудня 1993 року визначити менш уразливі регіони відповідно до критеріїв, описаних в Додатку II.

2. Стоки агломерацій з е.н. від 10 000 до 150 000 в прибережні морські води та агломерацій з е.н. від 2 000 до 10 000 в естуарії, розташованих в регіонах, описаних в параграфі 1, можуть піддаватися менш ретельній обробці, ніж описана в Статті 4 при умові, що:

- ці стоки піддаватимуться хоча б первинній обробці, як визначено в Статті 2(7) згідно з процедурами контролю, описаними в Додатку I D,
- всебічні дослідження покажуть, що ці стоки не завдаватимуть згубного впливу на навколишнє середовище.

Країни - члени Співтовариства надаватимуть Комісії будь-яку інформацію, яка стосується вищезгаданих досліджень.

3. Якщо Комісія вважає, що умови, описані в параграфі 2, не виконані, вона повинна передати Комітету відповідну пропозицію.

4. Країни - члени Співтовариства повинні не рідше ніж один раз на чотири роки поновлювати перелік менш уразливих регіонів.

7. Країни - члени Співтовариства повинні в семирічний термін після того, як регіон буде виключено з переліку менш уразливих, забезпечити виконання в цьому регіоні відповідних вимог Статей 4 та 5.

Стаття 7

Країни - члени Співтовариства повинні до 31 грудня 2005 року забезпечити достатню очистку стічних вод міст перед їх скидом, відповідно до вимог Статті 2 (9) в наступних випадках:

- для стоків агломерацій з е.н. меншим ніж 2 000 в прісноводні водойми та естуарії,
- для стоків агломерацій з е.н. меншим ніж 10 000 в прибережні морські води.

Стаття 8

1. Країни - члени Співтовариства можуть в особливих випадках, пов'язаних з проблемами технічного характеру, і для географічно визначених груп населення подати до Комісії спеціальне прохання про надання додаткового часу для виконання вимог Статті 4.

2. В цьому проханні, яке має бути належним чином обгрунтоване, потрібно описати технічні складнощі, що мають місце, і запропонувати програму дій з відповідним графіком, дотримання якого приведе до досягнення мети цієї Директиви. Цей графік необхідно включити до програми впровадження, яка згадується в Статті 17.

3. Поважними вважаються лише причини технічного характеру, і додатковий час, про який сказано в параграфі 1, і може бути не настільки довгим щоб простягатися поза дату 31 грудня 2005 року.

4. Комісія переглядатиме прохання та вживатиме заходів відповідно до процедури, яка описана в Статті 18.

5. За виняткових обставин, коли буде доведено, що більш ретельна очистка не принесе будь-якої користі навколишньому середовищу, стічні води агломерацій з е.н. понад 150 000, розташованих в менш уразливих регіонах, перед скидом можуть піддаватися обробці, описаній в Статті 6 для стічних вод агломерацій з е.н. від 10 000 до 150 000.

В таких випадках країни - члени Співтовариства повинні попередньо подати до Комісії відповідну документацію. Комісія вивчатиме ситуацію та вживатиме заходів відповідно до процедури, яка описана в Статті 18.

Стаття 9

Якщо водойми на території, яка знаходиться під юрисдикцією однієї з країн -членів Співдружності, зазнали згубного впливу від скиду стічних вод на території іншої країни - члена Співдружності, то країна, водойми якої зазнали згубного впливу, може повідомити про це іншу країну та Комісію.

Зацікавлені країни повинні організувати, при необхідності за участі Комісії, узгоджені дії для визначення джерел скидів стічних вод, які спричинили виникнення ситуації, та заходи, які слід вжити щодо цих джерел для захисту водойм і забезпечення дотримання вимог цієї Директиви.

Стаття 10

Країни - члени Співтовариства повинні гарантувати, що споруди по очистці стічних вод міст, що впроваджуються для забезпечення вимог Статей 4, 5, 6, та 7, проектуватимуться, будуватимуться, експлуатуватимуться та обслуговуватимуться таким чином, щоб забезпечити їх відповідне функціонування за нормальних місцевих кліматичних умов. При проектуванні цих споруд слід враховувати сезонні коливання навантажень на них.

Стаття 11

1. Країни - члени Співтовариства повинні гарантувати, що до 31 грудня 1993 року скиди промислових стічних вод до систем каналізації та споруд по очистці стічних вод будуть здійснюватися у відповідності з чинними правилами та/або спеціальними ліцензіями, встановленими компетентними органами або відповідними установами.

2. Правила та/або спеціальні ліцензії повинні відповідати вимогам Додатку I С. Ці вимоги можуть бути змінені відповідно до процедури, яка описана в Статті 18.

3. Правила та спеціальні ліцензії мають регулярно переглядатися і при необхідності змінюватися.

Стаття 12

1. Якщо є можливість, очищені стічні води повинні використовуватися повторно, причому таким чином, щоб мінімізувати їх згубний вплив на навколишнє середовище.

2. Компетентні органи або відповідні установи повинні гарантувати, що подальше використання стічних вод після їх очистки буде здійснюватися у відповідності з чинними правилами та/або спеціальними ліцензіями.

3. Правила та/або ліцензії на скиди стічних вод, які запроваджуються з метою виконання вимог параграфу 2 стосовно скидів у прісноводні водойми та естуарії агломерацій з е.н. від 2 000 до 10 000 та всіх скидів стічних вод агломерацій з е.н. понад 10 000 повинні містити умови, які задовольняють відповідні вимоги Додатку I В. Ці вимоги можуть бути змінені відповідно до процедури, яка описана в Статті 18.

4. Правила та/або ліцензії мають регулярно переглядатися і при необхідності змінюватися.

Стаття 13

1. Країни - члени Співтовариства повинні гарантувати, що до 31 грудня 2000 року біохімічно розкладувані промислові стічні води підприємств галузей промисловості, вказаних в Додатку III з е.н. понад 4 000, які перед скидом у водойми не направляються на очисні споруди, відповідатимуть умовам, визначеним чинними правилами та/або спеціальними ліцензіями, які встановлюються компетентними органами або відповідними установами.

2. До 31 грудня 1993 року компетентні органи або відповідні установи кожної з країн - членів Співтовариства повинні розробити вимоги щодо скиду стічних вод, відповідно до специфіки відповідних галузей промисловості.

3. Комісія повинна до 31 грудня 1994 року порівняти вимоги країн - членів Співтовариства, опублікувати звіт про результати порівняння та при необхідності внести пропозиції.

Стаття 14

1. Якщо є можливість, осад, який виникає при очистці стічних вод, повинен використовуватися повторно, причому таким чином, щоб мінімізувати його згубний вплив на навколишнє середовище.

2. Компетентні органи або відповідні установи повинні гарантувати, що до 31 грудня 1998 року подальше використання осаду з очисних підприємств буде здійснюватися у відповідності з загальними правилами, або буде реєструватися чи ліцензуватися.

3. Країни - члени Співтовариства повинні гарантувати, що до 31 грудня 1998 року скиди осаду у поверхневі води з кораблів, трубопроводів або будь-яким іншим чином буде поступово припинено.

4. До припинення використання форм скиду осаду, перелічених в параграфі 3, країни - члени Співтовариства повинні гарантувати, що загальна кількість токсичних, стійких або біоакумулюючих матеріалів в осадах, які скидатимуться в поверхневі води, буде ліцензуватися і прогресивно зменшуватиметься.

Стаття 15

1. Компетентні органи або відповідні установи повинні проводити моніторинг:

- скидів стічних вод із міських очисних споруд заради контролю за дотриманням вимог Додатку I B у відповідності з процедурами контролю, описаними в Додатку I D,
- кількості і складу осадів, які скидаються в поверхневі води.

2. Компетентні органи або відповідні установи повинні проводити моніторинг водойм, в які скидаються стічні води з міських очисних споруд та безпосередньо з

підприємств, як описано в Статті 13 в тих випадках, коли можна очікувати, що вплив на середовище буде значним.

3. В тих випадках, коли скиди стічних вод підпадають під вимоги Статті 6, а також при скидах осадів в поверхневі водойми, країни - члени Співтовариства повинні проводити моніторинг та інші необхідні дослідження для підтвердження того, що скиди не завдадуть шкоди навколишньому середовищу.

4. Інформація, зібрана компетентними органами або відповідними установами при виконанні умов параграфів 1, 2 та 3, повинна зберігатися в відповідній країні і надаватися Комісії не пізніше ніж через шість місяців після отримання запиту.

5. Вказівки щодо проведення моніторингу, описаного в параграфах 1, 2 та 3, можуть формулюватися у відповідності з процедурою, описаною в Статті 18.

Стаття 16

Зберігаючи за собою право на реалізацію положень Директиви Ради 90/313/ЕЕС від 7 червня 1990 року стосовно свободи доступу до інформації про навколишнє середовище, країни - члени Співтовариства повинні гарантувати, що відповідні органи або установи раз на два роки публікуватимуть звіти про скидання стічних вод та осаду в підзвітних їм регіонах. Ці звіти одразу після публікації мають передаватися країнами-членами Співтовариства Комісії.

Стаття 17

1. Країни - члени Співтовариства повинні до 31 грудня 1993 року виробити програми реалізації цієї Директиви.

2. Країни - члени Співтовариства повинні до 30 червня 1994 року надати Комісії інформацію стосовно цих програм.

3. Країни - члени Співтовариства повинні, при необхідності, кожні два роки поновлювати інформацію, описану в параграфі 2, і надавати її Комісії до 30 червня.

4. Методи та форми, які використовуватимуться для звітів стосовно національних програм, розроблятимуться у відповідності з процедурою, описаною в Статті 18. Будь-які зміни до цих методів та форм повинні прийматися у відповідності з тією ж процедурою.

5. Комісія повинна кожні два роки переглядати та оцінювати інформацію, отриману у відповідності з вимогами параграфів 2 та 3, і публікувати відповідний звіт.

Стаття 18

1. На допомогу Комісії створюється Комітет, який складається з представників країн - членів Співтовариства і очолюється представником Комісії.

2. Представник Комісії представляє комітету план заходів, яких треба вжити. Комітет приймає рішення щодо плану протягом періоду часу, який може бути вказаний головою в залежності від терміновості справи. Рішення приймається більшістю, як визначено в Статті 148 (2) Договору, у випадках, якщо Рада повинна прийняти

рішення за пропозицією Комісії. Голоси представників країн - членів Співтовариства в межах комітету мають зважуватися, як вказано у вищезгаданій Статті. Голова не голосує.

3. (a) Комісія ухвалює передбачені заходи, якщо вони відповідають позиції комітету.

(b) Якщо передбачені заходи не відповідають позиції комітету, або якщо не було прийнято ніякого рішення, Комісія повинна без затримки подати до Ради пропозицію стосовно заходів, що їх потрібно вжити. Рада ухвалює рішення кваліфікованою більшістю.

Якщо по завершенні тримісячного періоду від дати звернення до Ради вона не змогла ухвалити рішення, запропоновані заходи ухвалюються Комісією, крім тих випадків, коли Рада проголосувала проти запропонованих заходів простою більшістю.

Стаття 19

1. Країни - члени Співтовариства повинні до 30 червня 1993 року ввести в дію закони, правила та адміністративні правові акти, необхідні для виконання цієї Директиви. По завершенні цієї роботи вони повинні поінформувати Комісію про це.

2. Правові акти, які згадуються в параграфі 1, повинні містити посилання на цю Директиву, або ці посилання мають додаватися до правових актів на випадок їх оприлюднення. Форми цих посилань визначаються країнами - членами Співтовариства.

Стаття 20

Ця директива адресована країнам - членам Співтовариства.

Укладено в Брюсселі, 21 травня 1991 року.

За Раду
Президент
R. STEICHEN

ДОДАТОК I

Вимоги до міських стічних вод

A. Системи каналізації

На системи каналізації розповсюджуються вимоги щодо очистки міських стічних вод.

Проектування, будівництво та експлуатація систем каналізації повинні проводитися з використанням передових технологій, уникаючи надмірних витрат, враховуючи:

- об'єм та характеристики міських стічних вод,
- запобігання витоків стічних вод,
- обмеження забруднення приймаючих вод внаслідок переповнення зливових каналізацій.

В. Скиди стічних вод з міських очисних споруд у водойми

1. Споруди по очистці стічних вод повинні проектуватися або модифікуватися таким чином, щоб існувала можливість відбору проб неочищених та очищених стічних вод перед скидом у водойми.

2. Стічні води, які скидаються з очисних споруд, згадуваних в Статтях 4 та 5, повинні відповідати вимогам, описаним в Таблиці I.

3. Стічні води, які скидаються з очисних споруд до тих уразливих регіонів, в яких спостерігається евтрофікація, як описано в Додатку II А (а), повинні крім того відповідати вимогам, вказаним в Таблиці II цього Додатку.

4. Більш жорсткі вимоги, ніж вказані в Таблиці I та/або в Таблиці II повинні застосовуватися в тих випадках, якщо вимагається, щоб стічні води відповідали вимогам інших відповідних Директив.

5. Місця скиду міських стічних вод повинні по-можливості обиратися таким чином, щоб мінімізувати вплив стічних вод на водойму, в яку вони скидаються.

С. Промислові стічні води

Промислові стічні води, які надходять до систем каналізації та міських очисних споруд повинні піддаватися попередній очистці для того, щоб:

- захистити здоров'я персоналу систем каналізації та очисних споруд,
- запобігти псуванню обладнання систем каналізації, очисних і суміжних з ними підприємств,
- гарантувати, що робота очисних споруд і обробка осадів проходитимуть без відхилень,
- гарантувати, що скиди стічних вод з очисних споруд не справлять згубного впливу на навколишнє середовище,
- гарантувати, що осад можна буде вилучити безпечним та прийнятним для навколишнього середовища способом.

D. Рекомендовані методи моніторингу та оцінювання результатів

1. Країни - члени Співтовариства повинні гарантувати, що вони використовуватимуть такий метод моніторингу, який відповідатиме принаймні тому рівню вимог, який викладено нижче.

Методи, альтернативні описаним в параграфах 2, 3 та 4, можуть використовуватися за умови, що отримані результати будуть еквівалентними.

Країни - члени Співтовариства повинні надавати Комісії будь-яку інформацію стосовно методу, який вони використовують. Якщо Комісія вважатиме, що умови, описані в параграфах 2, 3 та 4 не виконуються, вона повинна подати до Ради відповідну пропозицію.

2. В постійному чітко визначеному місці перед скидом з і при необхідності при вході на очисні споруди повинні відбиратися пропорційні до обсягу скидів або 24-годинні проби з метою моніторингу відповідності стічних вод, які скидаються у водойми, передбаченим цією Директивою вимогам.

Для мінімізації деградації проб за час, який проходить від їх відбору до аналізу, повинні застосовуватися відповідні міжнародно визнані лабораторні процедури.

3. Мінімальна річна кількість проб визначається виходячи з розміру очисних споруд, і ці проби повинні відбиратися через певні інтервали протягом року:

- від 2000 до 9999 е.н. 12 проб протягом першого року. По чотири проби протягом наступних років, якщо можна визначити, що якість води відповідає вимогам Директиви; якщо результати однієї з чотирьох проб виявляться незадовільними, в наступному році слід відібрати 12 проб.

- від 10000 до 49999 е.н. 12 проб.

- понад 50000 е.н. 24 проби.

4. Вважається, що очищені стічні води відповідають певним параметрам, якщо для кожного окремо взятого параметру результати проб води показують наступну відповідність зі значенням параметру:

(a) для параметрів, вказаних в Таблиці 1 та Статті 2 (7), максимальна кількість проб, які можуть не відповідати вказаним вимогам, вираженим в концентраціях та/або зменшенні у відсотках, вказана в Таблиці 3;

(b) для параметрів Таблиці 1, виражених в концентраціях, результати проб, які не відповідають вимогам, і які були відібрані за нормальних умов роботи підприємства, не повинні відрізнятися від значень параметру більш ніж на 100%. Для значень параметрів, виражених в концентраціях відносно загальної кількості завислих твердих речовин допускаються відхилення до 150%;

(c) для параметрів, вказаних в Таблиці 2, середньорічні значення кожного параметру повинні відповідати заданим значенням.

5. Екстремальні значення якості досліджуваної води не повинні братися до уваги, якщо вони є результатом незвичайних ситуацій, таких як надмірні опади.

Таблиця 1 - Вимоги до стічних вод, які скидаються з міських очисних споруд і підпадають під вимоги Статей 4 та 5 Директиви. Повинні застосовуватися значення, виражені в концентраціях або у зменшенні в відсотках.

Параметри	Концентрація	Мінімальне зменшення у відсотках[2]	Рекомендований метод вимірювання
Біохімічна потреба в кисні (БПК5 при 200 С) без врахування нітрифікації[3]	25 мг/л O2	70 - 90 40 при застосуванні Статті 4	Однорідна, нефільтрована, недекантована проба. Вимірювання розчиненого кисню до та після п'ятиденного витримування при 200 С ± 10 С, в повній темряві. Додавання інгібітору нітрифікації
Хімічна потреба в кисні (ХПК)	125 мг/л O2	75	Однорідна, нефільтрована, недекантована проба Діхромат калію.
Загальна кількість зважених твердих речовин	35 мг/л	90	Фільтрування репрезентативної проби через фільтрувальну мембрану товщиною 0.45 мм. Висушування при 1050 С і зважування.
	35 при застосуванні Статті 4 (2) (понад 10 000 е.н.) 60 при застосуванні Статті 4 (2) (2000 - 10000 е.н.)	90 при застосуванні Статті 4 (2) (понад 10 000 е.н.) 70 при застосуванні Статті 4 (2) (2000 - 10000 е.н.)	

			висушування і зважування.
--	--	--	------------------------------

Для аналізів, що стосуються скидів стічних вод з відстійників, потрібно використовувати відфільтровані проби; однак, концентрація зважених твердих речовин в невідфільтрованих пробах не повинна перевищувати 150 мг/л.

Таблиця 2 - Вимоги до скидів стічних вод з очисних споруд, розташованих в тих уразливих районах, в яких спостерігається евтрофікація, як визначено в Додатку II А (а). Можна використовувати один або обидва параметри, в залежності від ситуації, що має місце. Повинні застосовуватися значення, виражені в концентраціях або у зменшенні у відсотках.

Параметри	Концентрація	Мінімальне зменшення у відсотках[4]	Рекомендований метод вимірювання
Загальний фосфор	2 мг/л Р (10000-100000 е.н.)	80	Молекулярна абсорбційна спектрофотометрія
	1 мг/л Р (понад 100000 е.н.)		
Загальний азот[5]	15 мг/л N (10000-100000 е.н.)	70 - 80	Молекулярна абсорбційна спектрофотометрія
	10 мг/л N (понад 100000 е.н.)[6]		

Таблиця 3

Кількість проб, відібраних в будь-якому році	Максимальна дозволена кількість проб, які можуть не відповідати вимогам
--	---

4 - 7	1
8 - 16	2
17 - 28	3
29 - 40	4
41 - 53	5
54 - 67	6
68 - 81	7
82 - 95	8
96 - 100	9
111 - 125	10
126 - 140	11
141 - 155	12
156 - 171	13
172 - 187	14
188 - 203	15
204 - 219	16
220 - 235	17
236 - 251	18
252 - 268	19
269 - 284	20
285 - 300	21
301 - 317	22
318 - 334	23
335 - 350	24
351 - 365	25

ДОДАТОК II

Критерії для визначення уразливих та менш уразливих регіонів

А. Уразливі регіони

Водойму необхідно визнати як таку, що належить до уразливого регіону, якщо вона потрапляє в одну з наступних груп:

(а) природні прісноводні озера, інші прісноводні водойми, естуарії та прибережні морські води, в яких спостерігається евтрофікація, або в яких вона може виникнути в недалекому майбутньому, якщо не буде вжито запобіжних заходів.

При визначенні того, вміст якої поживної речовини слід скоротити за рахунок додаткової очистки, можна користуватися наступними критеріями:

- озера та річки, що впадають в озера/водойми/закриті затоки, в яких спостерігається недостатній водообмін, наслідком чого може стати накопичення. В таких регіонах слід скоротити вміст фосфору, якщо тільки не буде доведено, що вилучення фосфору не вплине на рівень евтрофікації. При наявності скидів з великих агломерацій можна також застосувати вилучення азоту;
- естуарії, затоки та інші прибережні морські води, в яких спостерігається недостатній водообмін, або в які скидається велика кількість поживних речовин. Скиди малих агломерацій як правило мають незначний вплив на такі регіони, однак зі скидів великих агломерацій слід вилучати фосфор та/або азот, якщо тільки не буде доведено, що їх вилучення не вплине на рівень евтрофікації;
- поверхневі прісні водойми, призначені для забору питної води, концентрація нітратів в яких може перевищувати передбачену умовами Директиви Ради 75/440/ЕЕС від 16 червня 1975 року стосовно якості водойм, призначених для забору питної води в країнах - членах Співтовариства, якщо не буде вжито запобіжних заходів;
- регіони, в яких для виконання умов директив Ради необхідно провести більш ретельну очистку стічних вод, ніж передбачено Статтею 4 цієї Директиви;

В. Менш уразливі регіони

Морську водойму або територію можна визнати менш уразливим регіоном, якщо скиди стічних вод не завдають значної шкоди навколишньому середовищу завдяки притаманним цьому регіону морфологічним, гідрологічним або гідравлічним умовам.

При визначенні менш уразливих регіонів країни - члени Співтовариства повинні брати до уваги можливість того, що стічні води можуть транспортуватися до сусідніх регіонів і завдати в тих регіонах шкоди навколишньому середовищу. Країни - члени Співтовариства повинні визнавати наявність уразливих регіонів за межами території, яка підпадає під їх юрисдикцію.

При визначенні менш уразливих регіонів слід звернути увагу на такі водойми: відкриті затоки, естуарії та інші прибережні морські води з гарним водообміном і в яких не спостерігається евтрофікація або зменшення кількості кисню, або якщо

вважається малоімовірним, що евтрофікація або зменшення кількості кисню спостерігатиметься в цих регіонах внаслідок скидів в них міських стічних вод.

ДОДАТОК III

Галузі промисловості

1. Обробка молока
2. Виробництво плодоовочевої продукції
3. Виробництво та розлив безалкогольних напоїв
4. Обробка картоплі
5. М'ясопереробна промисловість
6. Виробництво пива
7. Виробництво спирту та спиртних напоїв
8. Виробництво їжі для тварин з рослинних продуктів
9. Виробництво желатину та клею з нутрощів, шкіри та кісток
10. Виробництво солоду
11. Обробка риби

Директива Совета 91/271/ЕЕС

от 21 мая 1991 г.

об очистке городских стоков, дополненная Директивой 98/15/ЕС

Официальный Вестник L 135 , 30/05/1991 стр. 0040 - 0052

ДИРЕКТИВА СОВЕТА

от 21 мая 1991 г.

об очистке городских стоков (91/271/ЕЕС)

СОВЕТ ЕВРОПЕЙСКОГО СООБЩЕСТВА,

принимая во внимание Договор об образовании Европейского Экономического Сообщества, в частности, статьи 130s,

принимая во внимание предложение Комиссии (1),

принимая во внимание мнение Европарламента (2),

принимая во внимание мнение Комитета по экономическим и социальным вопросам (3), а также,

УЧИТЫВАЯ,

- что Резолюция Совета от 28 июня 1988 г. о защите акватории Северного моря и прочих водоемов Сообщества (4) предложила Комиссии представить соображения по мерам, необходимым на уровне Сообщества для обеспечения очистки городских стоков;

- что загрязнение окружающей среды из-за недостаточной очистки стоков в одном государстве-члене ЕС часто влияет на ситуацию в водоемах других государствах-членах ЕС, в то время как, согласно Статье 130r необходимо принимать меры на уровне Сообщества;

- что для защиты окружающей среды от воздействия утилизации недостаточно очищенных городских стоков имеется общая необходимость в организации вторичной очистки городских стоков;

- что имеется необходимость ужесточить процедуру очистки стоков для наиболее важных участков, в то время, как для некоторых менее важных участков, достаточно будет обойтись первичной очисткой;

- что для промышленных стоков, попадающих в системы сбора, а также для сбросов с сооружений очистки городских стоков и утилизируемого шлама должны быть выработаны общие правила или нормативные акты и / или конкретные разрешения;

- что для способных к биологическому разложению промышленных стоков с предприятий ряда отраслей, которые не направляются на сооружения очистки городских стоков перед их сбросом в принимающие водотоки, необходимо установить соответствующие требования;

- что следует поощрять рециркуляцию шлама, образующегося после очистки стоков, сопровождая этот процесс постепенным прекращением утилизации шлама в поверхностных водоемах;

- что имеется необходимость проводить мониторинг очистных сооружений, принимающих водотоков и утилизации шлама для обеспечения защиты окружающей среды от вредного воздействия сброса сточных вод;

- что важно обеспечить доступность для общественности информации об утилизации стоков и шлама в форме периодических отчетов;

- что государства-члены ЕС обязаны разработать и представить в Комиссию национальные программы по имплементации данной Директивы;

- что необходимо создать Комитет, который оказывал бы помощь Комиссии в ее работе по имплементации данной Директивы и ее адаптации в условиях технического прогресса,

УТВЕРДИЛ СЛЕДУЮЩУЮ ДИРЕКТИВУ:

Статья 1

Данная Директива касается сбора, очистки и удаления городских стоков, а также очистки и удаления стоков предприятий некоторых отраслей промышленности. Целью данной Директивы является защита окружающей среды от вредного воздействия сбросов вышеупомянутых стоков.

Статья 2

В рамках данной Директивы

1. Термин 'городские стоки' означает стоки бытового происхождения или смесь бытовых стоков с промышленными и / или дождевыми стоками;

2. 'Стоки бытового происхождения' - стоки из систем канализации населенных пунктов, по большей части составлены из продуктов человеческой жизнедеятельности;

3. 'Промышленные стоки' - любые стоки с объектов, занятых какой-либо коммерческой или промышленной деятельностью, кроме стоков бытового происхождения и дождевых стоков;

4. 'Агломерация' - район сосредоточения населения и /или экономической деятельности, достаточного для сбора городских стоков и их отвода на очистные сооружения или на пункт окончательного сброса;

5. 'Система сбора' означает канализационную систему, которая собирает и отводит городские сточные воды;
6. '1 ЭН (эквивалент населения)' - органический, способный к биологическому разложению объем загрязнителей, имеющий 5-дневный показатель биохимического потребления кислорода (БПК₅), равный 60 г кислорода в день;
7. 'Первичная очистка' - очистка городских сточных вод путем физического и / или химического процесса, который обеспечивает осаждение взвешенных твердых частиц или другие процессы, при которых показатель БПК₅ для неочищенных стоков в процессе очистки как минимум снижается на 20%, а общее содержание взвешенных твердых частиц в неочищенных стоках - на 50 %;
8. 'Вторичная очистка' - очистка городских стоков путем, как правило, биологического процесса, сопровождаемого вторичным осаждением или другого процесса, при котором соблюдаются требования Таблицы 1 Приложения I;
9. 'Соответствующая очистка' - очистка городских стоков путем любого процесса и / или системы удаления, в результате которой водотоки, принимающие сбросы, отвечают соответствующим требованиям к качеству и положениям этой и прочих Директив Сообщества;
10. 'Шлам' - очищенный или неочищенный осадок, остающийся после очистки городских стоков очистными сооружениями;
11. 'Эвтрофикация' - процесс накопления в водоеме питательных веществ, в особенности нитраты и фосфаты, что приводит к быстрому росту водорослей и водных растений и нежелательным нарушениям баланса водных организмов, а также изменениям качества воды;
12. 'Устье реки' - переходный участок в месте впадения пресной речной воды в прибрежные воды. В рамках данной Директивы определение внешних (морских) границ для устья рек является для государств-членов ЕС частью программы имплементации в соответствии с положениями Статьи 17 (1) и (2);
13. 'Прибрежные воды' - воды за пределами линии отлива или предельной границей устья.

Статья 3

1. Государства-члены ЕС обязаны обеспечить, чтобы все агломерации оснащались системами сбора городских стоков,
 - не позднее 31 декабря 2000 г. - для агломераций с эквивалентом населения (ЭН) более 15000,
 - не позднее 31 декабря 2005 г. - для агломераций со значением ЭН 2000 - 15000.Для городских стоков, сбрасываемых в принимающие водотоки, статус которых определяется Статьей 5 как 'наиболее важные участки', государства-члены ЕС обязаны не позднее 31 декабря 1998 г. обеспечить обустройство систем сбора для агломераций со значением ЭН более 10000.

Там, где обустройство системы сбора является неоправданным в силу отсутствия какой-либо выгоды для окружающей среды или чрезмерной стоимости проекта, для достижения того же уровня защиты окружающей среды должны использоваться индивидуальные или другие подходящие системы.

2. Системы сбора, упомянутые в параграфе 1, должны отвечать требованиям Приложения I (А). В эти требования могут быть внесены изменения в соответствии с процедурой, изложенной в Статье 18.

Статья 4

1. Государства-члены ЕС обязаны обеспечить, чтобы городские стоки, попадающие в систему сбора, перед сбросом подвергались вторичной или эквивалентной ей очистке:
 - не позднее 31 декабря 2000 г. - для всех сбросов из агломераций со значением ЭН более 15000,
 - не позднее 31 декабря 2005 г. - для всех сбросов из агломераций со значением ЭН 10000 - 15000,
 - не позднее 31 декабря 2005 г. - для всех сбросов в пресные водоемы и устья рек из агломераций со значением ЭН 2000 - 10000.
2. Сбросы городских стоков в водоемы, расположенные в высокогорных районах (выше 1500м над уровнем моря), где использование эффективной биологической

очистки затруднительно из-за низких температур, могут подвергаться менее строгой процедуре очистки, чем предписано параграфом 1, при условии предоставления доказательств, что такие сбросы не будут оказывать вредного воздействия на окружающую среду.

3. Сбросы с сооружений очистки городских стоков, упомянутые в параграфах 1 и 2, должны отвечать соответствующим требованиям Приложения I В. В эти требования могут быть внесены изменения в соответствии с процедурой, изложенной в Статье 18.
4. Объем загрязнителей, выраженный в ЭН, должен рассчитываться на основе максимальной средней недельной нагрузки на очистные сооружения, зафиксированной в течение года, за исключением аномальных ситуаций, например, обильного выпадения осадков.

Статья 5

1. Применительно к параграфу 2, государства-члены ЕС обязаны к 31 декабря 1993 г. идентифицировать наиболее важные участки в соответствии с критериями, определенными в Приложении II.
2. Государства-члены ЕС обязаны обеспечить, чтобы городские стоки, попадающие в систему сбора, перед сбросом в наиболее важные участки подвергались более строгой процедуре очистки, чем предписано Статьей 4 - не позднее 31 декабря 1998 для всех сбросов из агломераций со значением ЭН более 10000.
3. Сбросы с сооружений очистки городских стоков, упомянутые в параграфе 2, должны отвечать соответствующим требованиям Приложения I В. В эти требования могут быть внесены изменения в соответствии с процедурой, изложенной в Статье 18.
4. С другой стороны, требования к отдельным предприятиям, изложенные в параграфах 2 и 3, могут не применяться для наиболее важных участков, если обеспечено, что минимальный процент снижения общего объема загрязнителей на всех сооружениях очистки городских стоков в данном районе достигает, по меньшей мере, 75% для фосфатов и 75% - для нитратов.
5. Сбросы с сооружений очистки городских стоков, расположенных на соответствующих площадях водосбора наиболее важных участков и загрязняющих окружающую среду данных участков, должны регулироваться положениями параграфов 2, 3 и 4.

В случаях, когда вышеупомянутые площади водосбора частично или полностью располагаются на территории другого государства-члена ЕС, применяется Статья 9.

6. Государства-члены ЕС обязаны обеспечить, чтобы идентификация наиболее важных участков проводилась как минимум раз в течение 4 года.
7. Государствам-членам ЕС отводится 7-летний срок для того, чтобы обеспечить соответствие вышеупомянутым требованиям всех участков, идентифицированных согласно параграфу 6 как наиболее важные.
8. Государство-член ЕС не обязано идентифицировать наиболее важные участки в рамках данной Директивы, если она применяет процедуру очистки согласно параграфам 2, 3 и 4 на всей своей территории.

Статья 6

1. Применительно к параграфу 2, государства-члены ЕС могут к 31 декабря 1993 г. идентифицировать менее важные участки в соответствии с критериями, определенными в Приложении II.
2. Сбросы городских стоков из агломераций со значением ЭН в 10000 - 15000 в прибрежные воды и сбросы из агломераций со значением ЭН в 2000 - 10000 в устья рек, расположенные в районах, упомянутых в параграфе 1, могут подвергаться менее строгой процедуре очистки, предписанной Статьей 4, при условии, что:
 - такие сбросы проходят как минимум первичную очистку согласно Статье 2 (7) в соответствии процедурами контроля, изложенными в Приложении I D,
 - результаты проведенных исследований показывают, что такие сбросы не будут оказывать вредного воздействия на окружающую среду.

Государства-члены ЕС обязаны предоставить в Комиссию всю необходимую информацию относительно вышеупомянутых исследований.

3. Если Комиссия сочтет, что условия, изложенные в параграфе 2, не выполнены,

она представит в Совет соответствующие предложения.

4. Государства-члены ЕС обязаны обеспечить, чтобы идентификация менее важных участков проводилась как минимум раз в течение 4 года.

5. Государствам-членам ЕС отводится 7-летний срок для того, чтобы обеспечить соответствие участков, которые утратили свой статус 'менее важных' соответствующим требованиям Статей 4 и 5.

Статья 7

Государства-члены ЕС обязаны обеспечить, чтобы к 31 декабря 2005 г. городские стоки, попадающие в систему сбора, перед сбросом проходили соответствующую очистку согласно положениям Статьи 2 (9) в следующих случаях:

- при сбросе в пресные водоемы и устья рек из агломераций со значением ЭН менее 2000;
- при сбросе в прибрежные воды из агломераций со значением ЭН менее 10000.

Статья 8

1. Государства-члены ЕС могут в исключительных случаях, в силу технических проблем и только для части населения, проживающей в определенном географическом районе, подать в Комиссию запрос на продление срока, установленного для выполнения положений Статьи 4.

2. В таком запросе, который должен быть надлежащим образом обоснован, необходимо ясно изложить имеющиеся технические проблемы и представить программу действий с графиком их выполнения для обеспечения имплементации данной Директивы. Такой график должен быть включен в программу имплементации, упоминаемой в Статье 17.

3. Приниматься во внимание могут только технические причины, и продление срока, упомянутое в параграфе 1, не может устанавливаться позже 31 декабря 2005 года.

4. Комиссия должна рассмотреть такой запрос и принять соответствующие меры согласно процедуре, изложенной в Статье 18.

5. В исключительных обстоятельствах, когда может быть продемонстрировано, что более тщательная очистка стоков не принесет пользу окружающей среде, сбросы в менее важные участки стоков из агломераций со значением ЭН более 150000 могут подвергаться очистке согласно положениям Статьи 6 о стоках из агломераций со значением ЭН 10000 - 15000.

В таких случаях, государства-члены ЕС должны заранее представить в Комиссию всю необходимую документацию. Комиссия рассмотрит каждый случай и примет соответствующие меры согласно процедуре, изложенной в Статье 18.

Статья 9

В том случае, когда воды, находящиеся под юрисдикцией какого-либо государства-члена ЕС, подвергаются вредному воздействию городских стоков из другого государства-члена ЕС, пострадавшее государство-член ЕС может уведомить другую страну и Комиссию о происхождении.

В этом случае государства-члены ЕС, имеющие отношение к данному вопросу, обязаны при необходимости организовать необходимые консультации с Комиссией для уточнения сбросов и мер, которые необходимо принять на местах для защиты водоемов с тем, чтобы обеспечить соответствие положениям данной Директивы.

Статья 10

Государства-члены ЕС обязаны обеспечить, чтобы сооружения очистки городских стоков, возводимые в соответствии с требованиями Статей 4, 5, 6 и 7, проектировались, строились и эксплуатировались так, чтобы обеспечить их бесперебойное функционирование при любых нормальных местных климатических условиях. При проектировании станций должны учитываться сезонные колебания нагрузки.

Статья 11

1. Государства-члены ЕС обязаны обеспечить, чтобы до 31 декабря 1993 г. сбросы промышленных стоков в системы сбора и на сооружения очистки городских стоков проводились в соответствии с ранее принятыми нормативными актами и /или

конкретными разрешениями, полученными от компетентного органа или соответствующих организаций.

2. Нормативные акты и /или конкретные разрешения должны отвечать требованиям Приложения I С. В эти требования могут быть внесены изменения в соответствии с процедурой, изложенной в Статье 18.

3. Нормативные акты и /или разрешения должны регулярно пересматриваться и, при необходимости, в них должны вноситься соответствующие изменения.

Статья 12

1. Очищенные стоки должны по возможности привлекаться к повторному использованию. Маршруты их утилизации должны быть разработаны так, чтобы свести к минимуму отрицательное воздействие на окружающую среду.

2. Компетентные органы или соответствующие организации обязаны обеспечить, чтобы утилизация городских стоков, прошедших очистку на очистных сооружениях, проводилась согласно ранее принятым нормативным актам и / или конкретным разрешениям.

3. Ранее принятые нормативные акты и / или конкретные разрешения на сбросы с сооружений очистки городских стоков согласно параграфу 2 для агломераций со значением ЭН 2000-10000 (в случае сброса в пресноводные водоемы и устья рек), а также со значением ЭН более 10000 (для всех сбросов), должны отвечать соответствующим требованиям Приложения I В. В эти требования могут быть внесены изменения в соответствии с процедурой, изложенной в Статье 18.

4. Нормативные акты и /или разрешения должны регулярно пересматриваться и, при необходимости, в них должны вноситься соответствующие изменения.

Статья 13

1. Государства-члены ЕС обязаны обеспечить, чтобы к 31 декабря 2000 г. способные к биологическому разложению промышленные стоки с предприятий отраслей, перечисленных в Приложении III, которые сбрасываются в принимающие водотоки, минуя очистные сооружения, перед сбросом соответствовали требованиям ранее принятых нормативных документов и / или разрешений компетентных органов или соответствующих организаций - для всех сбросов с предприятий, значение ЭН которых соответствует 4000 или более.

2. К 31 декабря 1993 г. компетентный орган или соответствующая организация в каждом государстве-члене ЕС обязаны определить требования к сбросам таких стоков в соответствии со спецификой конкретных отраслей.

3. Комиссия должна провести сравнительный анализ требований, установленных странами ЕС к 31 декабря 1994 г. Результаты анализа должны быть

опубликованы в отчете и, при необходимости, сопровождаться соответствующими предложениями.

Статья 14

1. Шлам, остающийся после процесса очистки стоков, должен по возможности привлекаться к повторному использованию. Маршруты его утилизации должны быть разработаны так, чтобы свести к минимуму отрицательное воздействие на окружающую среду.

2. Компетентные органы или соответствующие организации обязаны обеспечить, чтобы до 31 декабря 1998 г. утилизация шлама с очистных сооружений проводилась в соответствии с общими правилами, регистрацией или разрешением.

3. Государства-члены ЕС обязаны обеспечить, чтобы к 31 декабря 1998 г. была полностью прекращена утилизация шлама в поверхностные водоемы путем его сваливания с морских судов, сбросов из трубопроводов, а также прочими способами.

4. До прекращения способов утилизации, упомянутых в параграфе 3, государства-члены ЕС обязаны обеспечить их лицензирование, а также прогрессивное снижение общего содержания токсичных, стойких или биоаккумулируемых веществ в утилизируемом в поверхностных водоемах шламе.

Статья 15

1. Компетентные органы или соответствующие организации обязаны вести мониторинг:

-сбросов с сооружений очистки городских стоков для проверки соблюдения требований Приложения I.В в соответствии с контрольными процедурами,

изложенными в Приложении I.D,

- объемов и химического состава шлама, утилизируемого в поверхностных водоемах.

2. Компетентные органы или соответствующие организации обязаны вести мониторинг стоков, сбрасываемых с очистных сооружений, а также прямых сбросов согласно требованиям Статьи 13 в тех случаях, когда возможно значительное воздействие на окружающую среду.

3. В случае сбросов, проводимых в соответствии с положениями Статьи 6 и утилизации шлама в поверхностных водоемах, государства-члены ЕС обязаны вести мониторинг и любые другие релевантные исследования для проверки того, что такие сбросы или утилизация не оказывают вредного воздействия на окружающую среду.

4. Информация, собираемая компетентными органами или соответствующими организациями в исполнение требований параграфов 1, 2 и 3, должна оставаться в конкретном государстве-члене ЕС и предоставляться Комиссии в течение шести месяцев с момента получения запроса на нее.

5. Инструкции по мониторингу, упомянутому в параграфах 1, 2 и 3, могут формулироваться в соответствии с процедурой, изложенной в Статье 18.

Статья 16

Не ущемляя имплементацию положений Директивы Совета 90/313/ЕЕС от 7 июня 1990 г. о свободе доступа к информации, касающейся окружающей среды (5), государства-члены ЕС должны обеспечить, чтобы раз в два года соответствующие органы или организации публиковали отчеты о текущей ситуации в своих регионах по утилизации городских стоков и шлама. Отчеты должны направляться в Комиссию государствами-членами ЕС сразу после их опубликования.

Статья 17

1. Государства-члены ЕС обязаны к 31 декабря 1993 г. разработать программу имплементации данной Директивы.

2. Государства-члены ЕС обязаны к 30 июня 1994 г. предоставить Комиссии информацию об этой программе.

3. При необходимости, государства-члены ЕС обязаны раз в два года к 30 июня предоставлять в Комиссию информацию, упомянутую в параграфе 2.

4. Методы и структура отчетности по национальным программам должны определяться в соответствии с процедурой, изложенной в Статье 18. Любые изменения и дополнения к этим методам и структуре должны разрабатываться в соответствии с той же процедурой.

5. Комиссия должна раз в два года проводить анализ и оценку информации, полученной в исполнение параграфов 2 и 3 данной Статьи и публиковать соответствующий отчет.

Статья 18

1. Деятельности Комиссия должен оказывать содействие специальный Комитет, образованный из представителей государств-членов ЕС и возглавляемый представителем Комиссии.

2. Представитель Комиссии должен представить на рассмотрение комитета проект предлагаемых мер. Комитет обязан высказать свое мнение по проекту в установленный срок, который может быть определен председателем в зависимости от срочности вопроса. Мнение комитета должно определяться большинством в соответствии с процедурой, изложенной в Статье 148 (2) Договора для случаев, когда предложения, утверждаемые Советом, должны исходить от Комиссии. Подсчет голосов представителей государств-членов ЕС в комитете должен вестись в соответствии с процедурой, изложенной в этой Статье. Председатель не имеет права голоса.

3. (а) Комиссия обязана утвердить предлагаемые меры, если они поддержаны комитетом.

(б) Если комитет выскажется против предлагаемых мер или не придет к определенному мнению, Комиссия обязана без промедления представить в Совет свои предложения по предпринимаемым мерам. Совет должен голосовать квалифицированным большинством. Если по истечении трех месяцев со дня подачи предложения в его адрес Совет не предпримет никаких действий,

Комиссия обязана утвердить предлагаемые меры, за исключением случаев, когда Совет выскажется против них простым большинством.

Статья 19

1. Государства-члены ЕС обязаны ввести в действие законы, нормативные документы и административные положения, необходимые для соблюдения требований данной Директивы не позднее 30 июня 1993 г., о чем должны поставить в известность Комиссию.

2. Меры, принятые государствами-членами ЕС в исполнение параграфа 1, должны содержать ссылку на данную Директиву или должны сопровождаться

такой ссылкой при их официальной публикации. Способы опубликования такой ссылки должны определяться самими государствами-членами ЕС.

3. Государства-члены ЕС должны довести до сведения Комиссии тексты основных положений национальных законов, которые будут приняты в области, относящейся к компетенции данной Директивы.

Статья 20

Данная Директива адресована государствам-членам ЕС.

Подготовлена в Брюсселе 21 мая 1991 г.

От _____ имени _____ Совета, _____ Президент
Р. СТЕЙХЕН

(1) ОJ №С 1, 4. 1. 1990, с. 20 и ОJ №С 287, 15. 11. 1990, с. 11.

(2) ОJ №С 260, 15. 10. 1990, с. 185.

(3) ОJ № С 168, 10. 7. 1990, с. 36.

(4) ОJ № С 209, 9. 8. 1988, с. 3.

(5) ОJ № L 158, 23. 6. 1990, с. 56.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ТРЕБОВАНИЯ К ГОРОДСКИМ СТОКАМ

А. системы сбора (1)

Системы сбора должны учитывать требования к очистке стоков.

Проектирование, строительство и эксплуатация систем сбора должны вестись с использованием последних технических достижений, но без чрезмерных затрат и с учетом:

- объема и характеристик городских стоков,
- предотвращения утечек,
- ограничения загрязнения принимающих водотоков из-за переполнения очистных сооружений дождевыми стоками.

В. Сброс с сооружений очистки городских стоков в принимающие водотоки (1)

1. Очистные сооружения должны быть перепроектированы или модифицированы так, чтобы обеспечить получение репрезентативных образцов как неочищенных, так и очищенных стоков до момента их сброса в принимающие водотоки.

2. Сбросы с сооружений очистки городских стоков, подлежащие очистке в соответствии со Статьей 4 и 5, должны отвечать требованиям, изложенным в Таблице 1.

3. Сбросы с сооружений очистки городских стоков в наиболее важные участки, подверженные эвтрофикации согласно Приложению II.A (а), должны кроме прочего, отвечать требованиям, изложенным в Таблице 2 этого Приложения.

4. Более строгие требования, чем те, которые изложены в Таблице 1 и /или

Таблице 2, должны применяться по необходимости для обеспечения того, чтобы принимающие водотоки соответствовали требованиям всех прочих релевантных Директив.

5. Пункты сброса городских стоков должны сооружаться как можно дольше с тем, чтобы свети к минимуму воздействие на принимающие водотоки.

с. Промышленные стоки

Промышленные стоки, попадающие в системы сбора и сооружения очистки городских стоков, должны подвергаться такой степени очистки, которая необходима для:

- защиты здоровья персонала очистных сооружений и систем сбора,
- исключения повреждений систем сбора, очистных сооружений и их оборудования,
- обеспечения бесперебойного функционирования сооружений по очистке сточных вод и шлама,
- исключения воздействия сбросов с очистных сооружений на окружающую среду или такого воздействия на принимающие водотоки, в результате которого они перестают соответствовать условиям прочих Директив Сообщества,
- обеспечения способов утилизации шлама, безопасных для окружающей среды.

д. Методы мониторинга и оценки результатов

1. Государства-члены ЕС обязаны обеспечить применение метода мониторинга, как минимум, соответствующего уровню перечисленных далее требований. Методы, альтернативные упомянутым в параграфах 2, 3 и 4 также могут использоваться, если будет доказано, что они дают эквивалентные результаты. Государства-члены ЕС обязаны предоставить Комиссии всю необходимую информацию о применяемых методах. Если Комиссия сочтет, что условия, оговоренные параграфами 2, 3 и 4, не выполнены, она представит соответствующее предложение в Совет.

2. Образцы (пропорционально нагрузке на очистные сооружения или отбираемые в определенные часы) должны отбираться в одном и том же установленном месте на выходе и, при необходимости, на входе очистных сооружений для обеспечения соблюдения требований данной Директивы в части сбрасываемых стоков.

В процессе работы должны применяться общепринятые лабораторные методы с тем, чтобы свести к минимуму деградацию образцов за период времени с отбора до анализа.

3. Минимальное годовое количество образцов должно устанавливаться в соответствии с размерами очистных сооружений и отбираться регулярно в течение всего года:

- для ЭН 2000 - 9999: 12 образцов в течение 1-го года,

по 4 образца в последующие годы, если будет доказано, что стоки в течение первого года соответствуют положениям Директивы для параметров из Таблицы; если один из четырех образцов не уложится в норму, в последующий год отбираются 12 образцов.

- для ЭН 10000 - 49999: 12 образцов.

- для ЭН 50000 и выше: 24 образца.

4. Очищенные стоки будут считаться отвечающими норме, если для каждого

отдельно взятого параметра образцы стоков покажут, что они соответствуют конкретному параметру следующим образом:

(а) для параметров из Таблицы 1 и Статьи 2 (7), максимальное количество образцов, не соответствующих нормам концентрации и снижения процентного содержания, перечисленным в таблице 1 и Статье 2 (7), указано в Таблице 3;

(б) для параметров из Таблицы 1, выраженных значениями концентрации, количество образцов, отобранных при нормальных условиях и не соответствующих

нормам, не должно отклоняться от указанных значений более, чем на 100%. Для значений параметров концентрации, относящихся к общему содержанию взвешенных твердых частиц, могут приниматься отклонения до 1250%;

(с) для параметров из Таблицы 2 среднегодовые показатели образцов по каждому параметру не должны превышать предельных значений, установленных для конкретного параметра.

5. Экстремальные значения параметров, относящихся к качеству воды, не должны приниматься во внимание, если они получены в результате аномальных ситуаций, например, обильного выпадения осадков.

Таблица 1 - Ограничения для сбросов с сооружений очистки городских стоков, подлежащих очистке в соответствии со Статьями 4 и 5 Директивы. Необходимо обеспечить безусловное соблюдение ограничений концентраций или снижения % содержания.

Параметры	Концентрация	Минимальный % снижения содержания (1)	Метод измерения
Биохимическое потребление кислорода (БПК ₅ при 20 °C) без нитрификации (**)	25 mg/l O ₂	70 – 90 40 согласно статье 4 (2)	Гомогенный нефilterованный образец. Определение содержания растворенного кислорода до и после пятидневной инкубации при 20 °C ± 1 °C в полной темноте. Добавление ингибитора нитрификации
Химическое потребление кислорода (ХПК)	125 mg/l O ₂	75	Гомогенный нефilterованный образец дихромата калия.
Общее содержание взвешенных твердых частиц	35 mg/l (***) 35 согласно Статье 4(2) (ЭН более 10000)	90 (***) 90 согласно Статье 4 (2) (ЭН более 10000)	- фильтрование репрезентативного образца через мембрану 0,45 µm. Сушка при 105 °C и взвешивание
	60 согласно Статье 4(2) (ЭН 2000-10000)	70 согласно Статье 4 (2) (ЭН 2000-10000)	- помещение репрезентативного образца в центрифугу (минимум на 4 минут со средним ускорением 2800 to 3200 g), сушка при 105 °C и взвешивание
(1) Снижение по отношению к содержанию в поступающих на очистку стоках.			

(2) Этот параметр можно заменить другим: общее содержание органического углерода или общее потребление кислорода (ОПК), если можно установить, что между БПК5 и замещающим параметром имеется связь.

(3) Данное требование не является обязательным.

Анализ сбросов с отстойников должен проводиться на фильтрованных образцах, однако, концентрация взвешенных твердых веществ в нефильтрованных образцах не должна превышать 150 mg/l.

Таблица 2 - Ограничения для сбросов с сооружений очистки городских стоков в наиболее важные участки, подверженные эвтрофикации согласно Приложению II.A(a). В зависимости от местной ситуации, могут использоваться один или несколько параметров. Необходимо обеспечить безусловное соблюдение ограничений концентраций или снижения % содержания.

Параметры	Концентрация	Минимальный % снижения содержания (1)	Метод измерения
Всего фосфаты	2 mg/l (ЭН 100000) (3) 1 mg/l (ЭН более 100000)	80	Спектрофотометрия методом молекулярной абсорбции
Всего нитраты (2)	15 mg/l (ЭН 10000-100000) (3) 10 mg/l (ЭН более 100000) (3)	70-80	Спектрофотометрия методом молекулярной абсорбции
(1) Снижение по отношению к содержанию в поступающих на очистку стоках.			
(2) Всего нитраты означает: общее содержание нитратов по Кьелдалю (органические и аммониевые азотные вещества), нитраты и нитриты.			
(3) Данные значения концентрации являются среднегодовыми, как указано в Приложении I, параграф D.4(c). Однако, можно использовать и среднедневные значения, если, в соответствии в Приложением I, параграф I, будет доказано, что достигается тот же уровень защиты. В этом случае, среднедневные значения общего содержания нитратов не должны превышать 20mg/l для всех образцов, когда температура стоков в биологическом реакторе выше или равна 12°C. Температурные условия могут быть заменены ограничением времени операции для учета местных климатических условий.			

Таблица 3

Серии образцов, отбираемых в любой год	Максимальное допустимое число образцов, не соответствующих норме
4-7	1
8-16	2
17-28	3
29-40	4
41-53	5
54-67	6
68-81	7

82-95	8
96-110	9
111-125	10
126-140	11
141-155	12
156-171	13
172-187	14
188-203	15
204-219	16
220-235	17
236-251	18
252-268	19
269-284	20
285-300	21
301-317	22
318-334	23
335-350	24
351-365	25

(1) ОJ № L 194, 25. 7. 1975, с. 26, исправленная и дополненная Директивой 79/869/ЕЕС (ОJ № L 271, 29. 10. 1979, с. 44). (1) Учитывая невозможность сооружения на практике систем сбора и очистных сооружений для обеспечения очистки всех стоков во время аномальных ситуаций (обильные осадки), государства-члены ЕС должны определить меры по ограничению загрязнения окружающей среды из-за переполнения очистных сооружений дождевыми стоками. Такие меры могут основываться, например, на определении какого-то допустимого количества таких переполнений в течение года.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

КРИТЕРИИ ОПРЕДЕЛЕНИЯ НАИБОЛЕЕ ВАЖНЫХ И МЕНЕЕ ВАЖНЫХ УЧАСТКОВ

А. Наиболее важные участки

Водоем попадает под определение наиболее важного участка, если он является одним из ниже перечисленного:

(а) природные пресноводные озера, прочие пресноводные водоемы, устья рек и прибрежные воды, являющиеся эвтропичными или могущие стать таковыми в ближайшем будущем, если не будут предприняты защитные меры.

При определении того, содержание каких питательных веществ необходимо понизить в процессе очистки, необходимо принимать во внимание следующие характеристики:

- озера и ручьи, впадающие в озера / резервуары / закрытые заливы с плохим водообменном, в результате чего может возникнуть накопление питательных веществ. На этих участках необходимо обеспечить удаление фосфатов, если не будет доказано, что такое удаление не окажет никакого положительного эффекта на уровень эвтрофикации. Там, где имеет место сброс стоков из крупных агломераций, следует также рассмотреть необходимость удаления нитратов.

- устья рек, заливы и прочие прибрежные воды с плохим водообменном или получающие большое количество питательных веществ. Для таких участков сбросы

из малых агломераций обычно не слишком важны, однако для крупных агломераций необходимо обеспечить удаление фосфатов и нитратов, если не будет доказано, что такое удаление не окажет никакого положительного эффекта на уровень эвтрофикации;

- поверхностные пресные водоемы, предназначенные для забора питьевой воды, концентрация нитратов в которых может превысить значения, определенные соответствующими положениями Директивы Совета 75/440/ЕЕС от 16 июня 1975 г. о качестве поверхностных вод, предназначенных для забора питьевой воды в странах ЕС (1), если не предпринять защитные меры;

- участки, на которых для выполнения условий Директив Совета необходима более тщательная очистка, чем предписано Статьей 4 данной Директивы.

В. Менее важные участки

Морской водоем или его участок подпадает под определение менее важного участка, если сброс стоков не оказывает влияние на окружающую среду с точки зрения морфологии, гидрологии или прочих специфических условий в данном районе.

При определении менее важных участков, государства-члены ЕС обязаны принимать во внимание риски того, что сбрасываемые стоки могут переместиться на соседние участки, где могут нанести ущерб окружающей среде. Государства-члены ЕС должны признать наличие наиболее важных участков вне зоны их национальной юрисдикции.

При определении менее важных участков необходимо учитывать следующие характеристики:

открытые заливы, устья рек и прочие прибрежные воды с хорошим водообменом и не подверженные эвтрофикации или кислородному истощению, а также те, которым не грозит эвтрофикация или кислородное истощение из-за сброса городских стоков.

ПРИЛОЖЕНИЕ III ОТРАСЛИ ПРОМЫШЛЕННОСТИ

1. Производство молочной продукции
2. Переработка фруктов и овощей
3. Производство и розлив безалкогольных напитков
4. Переработка картофеля
5. Мясопереработка
6. Пивоваренная промышленность
7. Производство спирта и спиртных напитков
8. Производство кормов для скота из растительного сырья
9. Производство желатина и клея из шкур и костей животных
10. Солодовни
11. Переработка рыбной продукции